

Prof. dr. M.M.T.A. Brus
Voorzitter van de Commissie van advies inzake
volkenrechtelijke vraagstukken
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Postbus 20061

2500 EB Den Haag
Nederland
www.minbuza.nl

Contactpersoon
Mirelle Hector

T +31 70 3486596
F +31 70 3485128
mirelle.hector@minbuza.nl

Onze referentie :

MinBuza-2013.270

Datum 5 januari 2013
Betreft Adviesaanvraag Drones

Geachte Voorzitter,

In toenemende mate rijzen vragen over het gebruik van bewapende onbemande vliegtuigen, de zogenaamde drones. Bewapende drones worden momenteel in diverse regio's in de wereld ingezet, onder andere tegen specifieke individuen in het kader van terrorismebestrijding. Daarbij wordt een beroep gedaan op bestaande volkenrechtelijke regels en beginselen op het gebied van het gebruik van geweld. Los van het feit dat voor een gefundeerd oordeel over de rechtmatigheid van specifieke aanvallen met drones gedetailleerde feitelijke informatie nodig is, worden in verschillende discussies kanttekeningen geplaatst bij het beroep dat op bepaalde volkenrechtelijke principes wordt gedaan ter onderbouwing van de rechtmatigheid van het gebruik van bewapende drones.

Nadere verduidelijking van de volkenrechtelijk aspecten van aanvallen met bewapende drones is gewenst. In het licht van de expertise van de CAVV acht ik uw advisering omtrent de rechtmatigheid en voorwaarden voor het gebruik van bewapende drones van belang. Graag verzoek ik u mij hieromtrent te adviseren, waarbij onderstaande vragen als uitgangspunten dienen:

- Hoe beoordeelt u op basis van het volkenrecht (*jus ad bellum*, *jus in bello*, mensenrechten) de rechtmatigheid van het gebruik van geweld met bewapende drones, mede in verband met het onderscheid tussen situaties binnen en buiten gewapend conflict?
- Hoe beziet u in dit verband de geografische en temporele afbakening van de toepasselijkheid van *jus ad bellum* en *jus in bello*?
- Welke rol speelt toestemming van de staat op wiens grondgebied deze drones worden ingezet bij de rechtmatigheidsbeoordeling en aan welke vereisten moet deze toestemming voldoen?

- Welke voorwaarden kunnen op basis van het volkenrecht aan het gebruik van bewapende drones worden gesteld?
- Voldoet het huidige volkenrecht om het gebruik van bewapende drones te reguleren of is er behoefte aan aanvulling hierop?

Datum

Onze referentie
MinBuza-2013.270

Graag ontvang ik uw advisering vóór 1 augustus 2013.

Met de meeste hoogachting,

Frans Timmermans
Minister van Buitenlandse Zaken